

פקודות המטה הארצי			פקודות משטרת ישראל של המפקח הכללי	
מספר: 07.09.03	תת-פרק: פניות שוטרים וקבילות שוטרים	פרק: תנאי שירות	תאריך פרסום: 30/05/2012	
שם פקודת המטה הארצי: קבילות שוטרים			תאריך תחילה: 30/05/2012	
			תאריך ביטול:	
			נוסח: 2	

07.09.03 – קבילות שוטרים

תוכן העניינים

1. הגדרות
2. כללי
3. הקובל
4. הנקבל
5. נושא לקבילה
6. ייעוץ לפני הגשת קבילה
7. אופן הגשת קבילה
8. קבילות שאין לבררן
9. קבילות שבירורן מצריך סיבה מיוחדת
10. החלטה שלא לברר קבילה - הודעה לקובל
11. חובות שוטר - להגיש סיוע לבירור קבילה
12. בירור הקבילה - זכויות השוטרים שהקבילה נוגעת אליהם
13. קבילה שנמצאה צודקת - החובה לפעול לפי המלצות נציב הקבילות

14. החלטה שלא לפעול לפי המלצה של נציב הקבילות
15. קבילה שאינה צודקת - אי-נקיטת הליכים משמעתיים
16. זכויות וסעדים
17. השגה
18. תיוק חומר הקבילה
19. חובת סודיות
20. ביטול פקודת מטא"ר

07.09.03 – קבילות שוטרים

1. הגדרות

בפקודת המטא"ר הזאת –

א. **"בית הדין"** – בית הדין למשמעת או בית הדין לערעורים שכונו לפי החוק;

ב. **"דן יחיד"** – קצין שיפוט או קצין שיפוט בכיר, כהגדרתם בחוק;

ג. **"החוק"** – חוק המשטרה, התשס"ו–2006;

ד. **"נציב הקבילות"** – מי שהתמנה לתפקיד נציב קבילות השוטרים על פי החוק;

ה. **"שוטר"** – לרבות אלה:

- (1) סוהר שצורף למשטרת ישראל לתקופה מוגדרת מראש ולמטרה מסוימת;
- (2) שוטר חובה במשטרה (שח"ם) ושוטר חובה במג"ב, אשר גויסו לפי חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו–1986;
- (3) חייל מילואים המשרת שירות מילואים במג"ב, על פי צו שנתן שר הביטחון לפי סעיף 15 לחוק שירות המילואים, התשס"ח–2008;

ו. **"שוטר נפגע"** – שוטר הרואה עצמו נפגע ממעשה, כמשמעותו בסעיף 5, שנעשה לו בעת היותו שוטר;

2. כללי

א. **הבסיס החוקי**

מוסד נציבות קבילות השוטרים נקבע בחקיקה בשנת 1980, בתיקון מס' 7 לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א–1971.
כיום מוסד נציבות קבילות השוטרים מוסדר בחוק. מוסד הנציבות נועד למתן את הפגיעה האפשרית בשוטרים – פגיעה שהיא תוצאה של איסור ההתאגדות שנקבע בפקודת המשטרה בתיקון מס' 7 האמור לעיל.

ב. **מינוי נציב הקבילות**

השר לביטחון הפנים ממנה את נציב הקבילות לאחר התייעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת. המינוי הוא לתקופת כהונה של חמש שנים, והשר רשאי, לאחר התייעצות ובאישור כאמור, להאריך תקופה זו לתקופה נוספת שלא תהיה יותר משנתיים. לתפקיד נציב הקבילות רשאי להתמנות אזרח שאינו שוטר, הכשיר להתמנות לשופט של בית משפט מחוזי, ושהתקיימו בו דרישות הכשירות האחרות שבחוק.

ג. תפקיד נציב הקבילות

החוק קובע את תפקידו של נציב הקבילות, את סמכויותיו ואת מעמדו העצמאי במילוי תפקידו. תפקידו של נציב הקבילות הוא לברר את טענותיו של שוטר הקובל לפניו בעניין הנוגע לשירותו במשטרה – קבילה על פגיעה בו או על מניעת טובת הנאה ממנו שנעשו שלא כדין או שיש בהם משום שרירות, נוקשות יתרה או אי-צדק בולט. על אף האמור, אין נציב הקבילות מוסמך לטפל בעניינים כאמור אם הם בגדר עבירה פלילית או עבירת משמעת.

ד. עצמאות נציב הקבילות

בעניינים שבסמכותו לפי החוק, נציב הקבילות הוא עצמאי ואין עליו מרות זולת מרותו של הדין. נציב הקבילות רשאי לברר קבילות בכל דרך שיראה, ואין הוא קשור להוראות שבסדר דין או בדיני ראיות.

ה. תחולת הוראות

על הברור לפני נציב הקבילות חלות הוראות מסוימות מחוק ועדות חקירה, התשכ"ט–1968, בשינויים המחויבים לפי העניין, והכול כקבוע בחוק.

ו. סופיות החלטות נציב הקבילות

החלטות נציב הקבילות לפי פרק ג' לחוק הן סופיות, ואין לערער עליהן לפני בית משפט.

3. הקובל

אלה רשאים להגיש קבילה:

א. שוטר נפגע;

ב. אדם מטעמו של שוטר נפגע, ובלבד שאותו האדם אינו שוטר;

ג. אם נפטר השוטר הנפגע – הורהו של השוטר הנפגע, בן-זוגו, בנו או בתו, אחיו או אחותו.

4. הנקבל

קבילה ניתן להגיש על מי שבעת עשיית המעשה היה שוטר.

5. נושא לקבילה

נושא לקבילה הוא מעשה, לרבות מחדל ופיגור בעשייה (כל אלה להלן "מעשה"), שמתקיימים בו כל אלה:

- א. הוא נוגע לשירותו של השוטר במשטרה;
- ב. הוא פוגע בשוטר במישרין או מונע ממנו במישרין טובת הנאה;
- ג. הוא נעשה בלא סמכות חוקית, או שהוא בניגוד לחיקוק, לפקודות משטרת ישראל, להוראות המחייבות במשטרת ישראל או למינהל התקין, או שיש בו פסול אחר על פי דין, או שיש בו משום שרירות, נוקשות יתרה או אי-צדק בולט.

6. ייעוץ לפני הגשת קבילה

שוטר המבקש לקבול רשאי להיוועץ עם נציב הקבילות או עם מי מטעמו טרם הגשת הקבילה. אופן הפנייה לקבלת הייעוץ יהיה כקבוע בנוהל נציבות קבילות השוטרים.

7. אופן הגשת קבילה

- א. קובל יגיש את הקבילה בכתב אל נציב הקבילות במישרין, על גבי טופס כקבוע בנוהל נציבות קבילות השוטרים, ויחתום על הטופס.
- ב. הקובל יציין בטופס הקבילה את אלה:

- (1) פרטי השוטר הנפגע: שמו, מענו, מספרו האישי, דרגתו, תפקידו ויחידת המשטרה שהוא משרת בה.
אם הקובל אינו השוטר הנפגע – יציין הקובל בטופס גם את שמו ומענו שלו;
- (2) פרטי זהותו של הנקבל: שמו, מספרו האישי, דרגתו, תפקידו ויחידת המשטרה שהוא משרת בה.
אם אין בידי הקובל פרטים כאמור – יציין הקובל כל פרט שיש בו כדי לסייע לזיהוי הנקבל;
- (3) תיאור מפורט של המעשה, לרבות תיאור הפגיעה שנגרמה בעקבותיו, המועד שבו אירע, זהות העדים אם ישנם וכל פרט אחר הנוגע לעניין, ושיש בו כדי לסייע לבירור יעיל של הקבילה;
- (4) הגיש הקובל פנייה בנושא הקבילה לגורם רשמי, בין שהוא גורם משטירתי ובין שהוא גורם אחר – יציין הקובל גם את זהות הגורם שאליו פנה ואת תגובתו לפנייה – אם התקבלה.

8. קבילות שאין לבררן

קבילה שהתקיים בה אחד מאלה – לא תבורר:

- א. הקבילה היא בעניין שבו תלוי ועומד הליך לפני בית משפט, בית הדין או דן יחיד, או שניתן בו פסק דין בבית משפט או בבית הדין או פסק בידי דן יחיד;
- ב. הקבילה היא על פעולת שיפוט של בית הדין או של דן יחיד;
- ג. הקבילה היא על מעשה שהוא עבירה שבקשר עמה התנהלה או מתנהלת חקירה על פי דין;
- ד. נציב הקבילות מצא אחד מאלה:

(1) בקבילה לא התקיימו אחת או יותר מן ההוראות שבסעיפים 3 – 5;

(2) בקבילה לא התקיימה, בפרט מהותי, הוראה מהוראות סעיף 7;

(3) הקבילה קנטרנית או טרדנית;

(4) אין הקבילה ראויה לבירור, מטעם אחר שמצא נציב הקבילות.

9. קבילות שבירורן מצריך סיבה מיוחדת

א. בסעיף 9 –

“קבילה שבירורה מצריך סיבה מיוחדת” – קבילה שהתקיים בה אחד מאלה:

(1) הקבילה אינה בעניינים הנזכרים בסעיף 8א-ג, אך היא בעניין שניתנה בו החלטה שעליה ניתן או היה ניתן להגיש השגה, ערר או ערעור;

(2) הקבילה הוגשה לאחר שעברה שנה מיום עשיית המעשה נושא הקבילה, או מן היום שבו נודע לקובל על המעשה כאמור;

(3) הקבילה היא על מעשה שעל פי טיבו – ראוי שיבררו מפקדו של השוטר הנפגע או גורם אחר במשטרת ישראל;

(4) הקבילה היא על מעשה שפגיעתו בשוטר הנפגע היא מזערית;

(5) הקבילה היא בעניין שהתברר או שמתברר כתלונה בידי גורם אחר המוסמך לכך כדין במשטרת ישראל, לרבות בידי קצין בודק או ועדה בודקת שמונו לפי פקודות משטרת

ישראל, או במשרד לביטחון הפנים ;

(6) הקבילה היא נגד מי שחדל להיות שוטר לפני בירורה, והיא מתייחסת להתנהגות בעלת אופי אישי.

ב. קבילה שבירורה מצריך סיבה מיוחדת לא תבורר, אף אם נושאה – מתקיים בו האמור בסעיף 5, אלא אם כן מצא נציב הקבילות כי יש סיבה מיוחדת המצדיקה את בירורה.

10. החלטה שלא לברר קבילה - הודעה לקובל

הגיש שוטר קבילה, ומצא נציב הקבילות כי אין לבררה – הקובל זכאי לאלה :

א. לקבל מנציב הקבילות הודעה בכתב על ההחלטה שלא לברר את הקבילה והנימוקים להחלטה ;

ב. אם החליט נציב הקבילות להעביר את הקבילה לבירור של גורם כלשהו בתוך המשטרה – להתנגד להעברת הקבילה כאמור.

11. חובות שוטר - להגיש סיוע לבירור קבילה

א. שוטר לא יעשה דבר שיש בו כדי למנוע, לעכב, להפריע או לשבש הגשת קבילה לנציב קבילות, העברתה או בירורה.

ב. שוטר שנציב הקבילות ביקש ממנו להשיב בעניין קבילה, להגיש חוות דעת או מסמך או לסייע בדרך אחרת לבירור הקבילה – יעשה כן מוקדם ככל האפשר ולא יאוחר מ-30 ימים ממועד קבלת הפנייה, אלא אם כן הורה לו נציב הקבילות אחרת.

ג. שוטר שנציב הקבילות ביקש ממנו להתייצב לפניו לצורך בירור קבילה – יתייצב במועד שיתאם עמו נציב הקבילות. התייצבות כאמור תיחשב מילוי תפקיד לכל דבר ועניין.

ד. החל נציב הקבילות לברר קבילה, ובאותה העת התנהל במשטרה בעניינו של השוטר הנפגע – בין שהוא הקובל ובין שאינו הקובל – הליך אחר, לרבות הליך מינהלי או משמעותי, וביקש נציב הקבילות מבעל התפקיד במשטרה הממונה על ההליך לעכב את ההליך עד סיום בירור הקבילה או עד מועד אחר כלשהו – ישקול בעל התפקיד את הבקשה, ויודיע לנציב הקבילות את החלטתו.

12. בירור הקבילה - זכויות השוטרים שהקבילה נוגעת אליהם

הוגשה קבילה, ומצא נציב הקבילות כי יש לבררה – הנוגעים לעניין זכאים לקבל מנציב הקבילות את

אלה :

א. אישור קבלה לטיפול

הקובל זכאי לקבל מנציב הקבילות הודעה בכתב על קבלת הקבילה לטיפול; אם הקובל אינו השוטר הנפגע – יהיה זכאי גם השוטר הנפגע לקבל הודעה כאמור.

ב. זכות עיון והזדמנות להשיב

הנקבל ומפקדו זכאים לקבל לעיונם את הקבילה, והם זכאים לקבל הזדמנות להשיב עליה; קיבלו הנקבל ומפקדו את הקבילה לעיון – ישיבו עליה בתוך התקופה שקבע נציב הקבילות;

ג. השלמת בירור הקבילה מוקדם ככל האפשר

הקובל זכאי להשלמת בירור הקבילה מוקדם ככל האפשר, וזאת בהתחשבות בנושא הקבילה, מורכבותה והפעולות הדרושות לבירורה, ובכל מקרה בתוך תקופה שלא תהיה יותר משנה מיום הגשתה;

ד. הודעת ההחלטה והנימוקים לה

(1) הקובל, הנקבל, מפקדו של הנקבל וראש אמ"ש זכאים לקבל מנציב הקבילות הודעה על החלטתו בקבילה ועל הנימוקים לה.

(2) על אף האמור בסעיף (1), נציב הקבילות רשאי שלא להודיע את ממצאיו ונימוקיו בכל אחת מן הנסיבות האלה:

(א) כשגילויים עלול לפגוע שלא כדין בזכותו של אדם זולת הקובל;

(ב) אם יש בגילויים משום גילוי סוד מקצועי או ידיעה סודית, כמשמעותם לפי כל דין;

(ג) אם יש בגילויים כדי לפגוע בסדר הטוב או במשמעת המשטרה;

(ד) כשהקבילה הייתה בעניין מינוי לתפקיד מסוים, בעניין העלאה בדרגה או בעניין תוכנה של חוות דעת על השוטר הנפגע בנוגע לפיטוריו מן המשטרה.

(3) על אף האמור בסעיף (1), הודעה של נציב הקבילות לא תכלול ולא תגלה חומר או ידיעה, אשר גילויים נאסר על פי הוראות סעיפים 44 או 45 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א–1971.

ה. הודעה על הפסקת הבירור

הפסיק נציב הקבילות בירור של קבילה – הקובל, הנקבל ומפקדו של הנקבל זכאים לקבל על כך הודעה מנומקת בכתב מנציב הקבילות.

13. קבילה שנמצאה צודקת - החובה לפעול לפי המלצות נציב הקבילות

א. מצא נציב הקבילות שהקבילה צודקת, כולה או חלק ממנה, והצביע לפני בעל תפקיד במשטרה על הצורך בתיקון ליקוי או עוול שהעלה הברור, או המליץ לפניו על הדרך לתיקונם או למניעת הישנותם – יעשה בעל התפקיד את אלה:

(1) יביא מיד לידיעת ראש אמ"ש את המלצות נציב הקבילות, ויקבל ממנו הוראות בעניין הדרך ליישום ההמלצות.

(2) יפעל לפי המלצות נציב הקבילות, ויעשה את כל הדרוש לתיקון הליקוי או העוול ולמניעת הישנותם.

סבר בעל התפקיד כי אין לפעול לפי המלצות נציב הקבילות – יעשה כקבוע בסעיף 14.

(3) המליץ נציב הקבילות על מתן הערה אישית לנקבל או לשוטר אחר – יזמן המפקד את הנקבל או את השוטר האחר לריאיון, ויקרא לפניו את הערת נציב הקבילות כלשונה וכרוחה.

(4) יודיע לראש אמ"ש על הפעולות שעשה כאמור בסעיפים (2)-(3).

ב. קיבל ראש אמ"ש הודעה מבעל התפקיד, כאמור בסעיף א(4) – יודיע לנציב הקבילות בכתב על הפעולות שנעשו ליישום ההמלצות.

ראש אמ"ש יעשה כן מוקדם ככל האפשר ולכל היותר בתוך חודשיים מיום קבלת ההמלצות.

14. החלטה שלא לפעול לפי המלצה של נציב הקבילות

א. סבר בעל התפקיד כי אין לפעול לפי המלצת נציב הקבילות, כולה או חלק ממנה – יודיע לראש אמ"ש את עמדתו ואת נימוקיה.

ב. קיבל ראש אמ"ש הודעה מבעל התפקיד, כאמור בסעיף א, וסבר כי יש לקבל את עמדת בעל התפקיד שלא לפעול לפי ההמלצה, כולה או חלק ממנה – יודיע ראש אמ"ש את עמדתו ואת נימוקיה למפקח הכללי לקבלת החלטתו בעניין.

ג. המפקח הכללי יחליט בעניין, לאחר שדן בעניין עם נציב הקבילות, ויודיע את החלטתו ואת נימוקיה בכתב לראש אמ"ש.

ד. הוגשה קבילה נגד המפקח הכללי וסבר כי אין לפעול לפי המלצת נציב הקבילות – יעשה המפקח הכללי את אלה:

(1) יודיע את עמדתו ואת נימוקיה בכתב לשר לביטחון הפנים וימסור העתק של הודעתו לנציב הקבילות;

(2) לאחר שקיבל את עמדת השר לביטחון הפנים, יחליט אם לפעול לפי המלצת נציב הקבילות, ויודיע את החלטתו ואת נימוקיה בכתב לראש אמ"ש.

ה. ראש אמ"ש שקיבל את החלטת המפקח הכללי, כאמור בסעיפים ג או ד – יעשה את אלה:

(1) הייתה ההחלטה כי יש לפעול לפי המלצת נציב הקבילות, כולה או חלק ממנה – יעשה את אלה:

(א) יורה לכל בעל תפקיד הנוגע לעניין לעשות את הפעולות לפי ההחלטה;

(ב) יודיע לנציב הקבילות בכתב מוקדם ככל האפשר ולכל היותר בתוך חודשיים מיום קבלת ההחלטה, על הפעולות שנעשו ליישום ההחלטה.

(2) הייתה ההחלטה כי אין לפעול לפי המלצת נציב הקבילות – יעביר את ההחלטה לנציב הקבילות.

15. קבילה שאינה צודקת - אי-נקיטת הליכים משמעתיים

מצא נציב הקבילות שקבילה שהגיש שוטר אינה צודקת – לא תנקוט משטרת ישראל הליכים משמעתיים נגד השוטר, אלא אם כן עשה נציב הקבילות את שני אלה:

א. קבע במפורש כי הקבילה הייתה כוזבת;

ב. המליץ לפני ראש אמ"ש לנקוט הליכים משמעתיים נגד השוטר.

16. זכויות וסעדים

ממצאיו והחלטותיו של נציב הקבילות בעניין קבילה – אין בהם כדי להביא לידי אחד מאלה:

א. להעניק לקובל או לכל אדם אחר זכות או סעד בדין משמעתי, בבית הדין או בבית משפט, שלא היו לו לפני כן;

ב. למנוע מן הקובל או מכל אדם אחר להשתמש בזכות או לבקש סעד שהוא זכאי להם. על אף האמור, אם נקבע בחיקוק או בפקודות משטרת ישראל מועד לשימוש בזכות או לבקשת סעד – לא יהיה בהגשת הקבילה או בבירורה כדי להאריך את המועד שנקבע.

17. השגה

א. קובל או נקבל רשאי להשיג לפני נציב הקבילות על החלטתו בקבילה, בתוך 30 ימים מיום שקיבל את ההחלטה.

קובל או נקבל המבקש להשיג כאמור – יגיש את ההשגה בכתב, ויצוין בה את נימוקיו.

ב. החליט נציב הקבילות לדחות את ההשגה – תהיה החלטתו סופית ולא יהיה ניתן לערער עליה לפני בית משפט.

18. תיוק חומר הקבילה

א. אין לתיק חומר הנוגע לקבילה בתיקו האישי של הקובל או של הנקבל, אלא אם כן קבע נציב הקבילות בתום בירור הקבילה כי יש נימוק מיוחד המצדיק לעשות כן.

ב. את חומר ההתכתבות עם יחידת השירות של הנקבל בעניין הקבילה יש לתיק בתיק ארכיון מיוחד ביחידת השירות של הנקבל.

19. חובת סודיות

שוטר ישמור בסוד כל ידיעה בעניין הקשור לקבילה, ולא יגלה אותה אלא לשם עשיית המוטל עליו לפי החוק ולפי פקודת המטא"ר הזאת.

20. ביטול פקודת מטא"ר

פקודת המטא"ר 07.09.03 – "טיפול נציב קבילות השוטרים בקבילות" שפורסמה ביום 1.8.1994 – בטלה.